

30/09
/2022

de *KUNST* van — het ontwerpen

Juryrapport

Initiatief en organisatie

KUNSTVAK
DOCENTEN
OVERLEG
KVDÖ

In samenwerking met

codarts
≡ |||||
rotterdam

KUNSTZONE
KZ

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Lectoraat kunsteducatie

Inhoud

Inleiding	pagina	3
Prijs en criteria	pagina	4
Beoordelingscriteria	pagina	4
Jury	pagina	6
Samenstelling van jury	pagina	6
Algemeen oordeel jury	pagina	7
Genomineerde Ontwerpplannen	pagina	
Winnaars	pagina	9
Bachelor	pagina	9
Master	pagina	9

Inleiding

De wedstrijd *De kunst van het ontwerpen 2022* biedt een educatieve ontwerpprijs voor 3^e en 4^e jaars studenten van de docentenopleiding kunstvakken en master studenten kunsteducatie. Daarbij mogen studenten die in het studie jaar 2020-2021 een educatief kunstontwerp hebben ontwikkeld dit ook inleveren, omdat de editie van vorig schooljaar wegens alle maatregelen rond het covid-19 niet heeft plaatsgevonden.

Het doel van de wedstrijd is de bijzondere expertise van toekomstige kunstdocenten als educatief ontwerper zichtbaar te maken. De hedendaagse educatieve praktijk vraagt om kunsteducatoren/kunstdocenten die vanuit een persoonlijke visie onderwijs (mede) kunnen ontwikkelen en vormgeven. Dat geldt zeker voor het onderwijs in de kunsten, een dynamisch vakgebied met steeds nieuwe artistieke uitingen, wispelturige makers en veranderlijke opvattingen. Om de bijzondere expertise van toekomstige kunstdocenten als educatief ontwerper zichtbaar te maken organiseren het Landelijk Overleg Kunstvakdocentenopleidingen (KVDO) deze educatieve ontwerpprijs. Het LKCA en Kunstzone, het vakblad voor kunsteducatie zijn betrokken als partners

Kunsteducatieve ontwerpen die in aanmerking komen:

- Hebben betrekking op disciplines in de kunsteducatie, zoals: dans, muziek, theater, fotografie, film, beeldende kunst en vormgeving, eventueel in combinatie met elkaar of met andere leergebieden;
- Zijn bruikbaar in het onderwijs (primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs of MBO) of in een buitenschoolse kunsteducatieve context (culturele instelling, centrum voor amateurkunst, community arts);
- Worden formeel ondersteund door een docent van de opleiding van de student(en) door middel van een ondertekende aanbevelingsbrief of beoordeling;
- Mag reeds gepubliceerd zijn, maar mag niet een andere landelijke prijs gewonnen hebben.

Prijs en Criteria

De bachelor student en de master student die door de vakjury worden aangewezen als winnaar van *De kunst van het ontwerpen 2022* ontvangen een bedrag van € 1.000,-. Daarnaast krijgen de winnaars de mogelijkheid om (delen of een bewerking van) het educatief ontwerp te publiceren via LKCA. Indien het educatief ontwerp door meerdere personen is geschreven, blijft het prijzenbedrag hetzelfde.

De bachelor student en de master student die in september door het publiek worden aangewezen als winnaars van de publieksprijs van *De kunst van het ontwerpen 2022* krijgen een verrassingspakket. Indien het educatief ontwerp door meerdere personen is geschreven, blijft de publieksprijs gelijk. Daarnaast krijgt de winnaars de mogelijkheid om (delen of een bewerking van) het educatief ontwerp te publiceren via het LKCA.

Beoordelingscriteria

1. Is het kunsteducatieve ontwerp inhoudelijk bijzonder of vernieuwend?

Toelichting: Een vernieuwende inhoud heeft betrekking op het thema, de voorbeelden en bronnen of de centrale opdracht van het ontwerp:

- Is de inhoud prikkelend of bijzonder in relatie tot het bestaande aanbod of curriculum in de kunsteducatie?
- Worden er in het kunsteducatieve ontwerp verbindingen gelegd met hedendaagse kunst en/of populaire cultuuruitingen en/of met actuele sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen breder zijn dan de kunsten (bv met betrekking tot interdisciplinariteit, gender, diversiteit, technologie, globalisering, natuur & milieu, politiek, etc.)?

2. Is de achterliggende visie op kunsteducatie van het ontwerp kort en krachtig beschreven?

Toelichting: Is er een korte paragraaf in het educatieve ontwerp opgenomen waarin de makers het product krachtig onderbouwen aan de hand van hun visie op kunsteducatie?

3. Is er sprake van methodieken en werkvormen die het leren op bijzondere wijze stimuleren?

Toelichting: Dit criterium heeft betrekking op de manier waarop het educatieve ontwerp wordt aangeboden en uitgevoerd door de deelnemers:

- Is er sprake van een rijke afwisseling van leeractiviteiten (receptief, productief, reflectief)?
  - o Wordt er naast kunstproductie ook aandacht besteed aan het beschouwen van kunst en theoretische verdieping?
  - o Is er ruimte voor analyse, meningsvorming en discussie, zowel met betrekking tot het werk van anderen als het eigen werk(proces)?

- Worden hierbij innovatieve werkvormen en/of (digitale) middelen ingezet?

4. Is het educatieve ontwerp begrijpelijk en aantrekkelijk voor de beoogde doelgroep (leerlingen, cursisten, deelnemers)?

Toelichting:

- Is het ontwerp door middel van teksten, beelden en eventuele inzet van ICT, audio en video toegankelijk en begrijpelijk gemaakt voor leerlingen/deelnemers?
- Worden leerdoelen en criteria helder geëxpliciteerd op het niveau van de doelgroep?

5. Is het kunsteducatieve ontwerp zodanig compleet dat andere docenten ermee kunnen werken?

Toelichting:

Is er naast materiaal voor leerlingen/deelnemers ook materiaal voor docenten? (antwoordmodellen, discussievragen, toelichting op werkvormen ect)?

Jury

De jurybeoordeling vindt plaats in twee rondes. In juni 2022 bepaalt de jury welke kunsteducatieve ontwerpen worden genomineerd voor de prijs. Omdat de prijs dit jaar voor het eerst ook voor masterstudenten is, kan het zijn dat er meer dan 10 studenten worden genomineerd. De genomineerden presenteren hun educatieve ontwerp op 30 september, om in aanmerking te komen voor de voor zowel de vakjury-prijs als voor de publieksprijs. Na deze presentaties zal de jury nog een tweede keer kort in overleg gaan om te bepalen wie de uiteindelijke winnaar van zowel de master studenten als de bachelor studenten wordt. Tijdens het live-event reikt juryvoorzitter Sanne Scholten de juryprijs uit en bepaalt het publiek wie de publieksprijs wint.

Samenstelling jury

Voorzitter

Sanne Scholten | directeur van LKCA

Leden

Arida Bandringa | Opgeleid als docent beeldende kunst en vormgeving en heeft 20 jaar voor klas in het voortgezet onderwijs gestaan. Ze is senior projectmedewerker bij ArtechLAB waar ze nascholingen en trainingen verzorgt en Educatief Expert van Next Nature Academy. Ze heeft haar eigen Educatief OntwerpLAB waar ze lessen en leerlijnen ontwerpt voor scholen en instellingen en daarbij werkt ze voor de redactie van Kunstzone, het vakblad voor kunsteducatie.

Emiel Heijnen | Is lector kunsteducatie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de kunsten. Opgeleid als docent Beeldende kunst en vormgeving aan de Hogeschool Katholieke Leergangen (2e graads) en aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (eerstegraads en kunstgeschiedenis). Hij promoveerde aan de Radboud Universiteit Nijmegen op het proefschrift *Remixing the Art Curriculum: How contemporary visual practices inspire authentic art education*. Emiel is een van de bedenkers van de prijsvraag: De kunst van het ontwerpen.

Remses Rafaela | Is bekend als presentator, regisseur en 'Muisje Muis': een muzikant die in het Papiamento rapt over trap beats. Remses was lid van Rotterdamse breakdance crew Groove Kings. Als danser was hij onder andere te zien in voorstellingen van choreografe Alida Dors, Isabelle Beernaerts en cross- over dansgezelschap ISH Dance Collective. In 2018 heeft hij samen met Rajiv Bhagwanbali de eerste editie van Jungle Boogie georganiseerd. Als choreograaf en theatermaker heeft hij zich afgelopen jaren mogen ontwikkelen onder de vleugels van MAAS met als meest recente resultaat de kindervoorstelling 'Wijzer'. Daarbij is hij artistiek directeur van Passion&Skillz. Een multidisciplinair platform voor alle aanverwante kunstrichtingen binnen de urban cultuur.

Evita de Roode | Opgeleid aan de Utrechtse Hogeschool voor de Kunsten, master kunsteducatie. Heeft lange tijd als projectleider onderwijs voor de theater en dansafdeling van de SKVR gewerkt. Was productieleider voor Young Stage, Wat doe jij en SKVR Fanatics. Momenteel is zij docent afdelingen Docent Beeldende Kunst en Vormgeving + Education Station aan de Willem de Kooning Academie.

Daarbij werkt ze als presentator, moderator en programmamaker binnen de kunst- en cultuursector.

Algemeen oordeel jury

De jury is erg enthousiast over deze lichterij aanmeldingen voor De kunst van het ontwerpen van dit schooljaar en vindt het fijn dat er weer de mogelijkheid is om de prijsuitreiking te organiseren nadat de vorige editie wegens alle maatregelen rond covid-19 niet plaats heeft kunnen vinden.

Er waren dit jaar in totaal 45 geldige aanmeldingen binnen op de deadline op donderdag 15 juni. In eerste instantie stond deze deadline op zondag 12 juni, maar dat was voor veel studenten en opleidingen net te vroeg.

Van de 45 aanmeldingen zijn er 31 van bachelor studenten en 14 van master studenten. Vanuit deze aanmeldingen heeft de jury 8 bachelor aanmeldingen genomineerd en 3 master aanmeldingen.

Dat de master studenten dit jaar mee mogen doen in een aparte categorie is nieuw. Omdat Emiel Heijnen actief werkzaam is bij de master kunsteducatie opleiding aan de AHK, heeft hij niet mee beoordeeld in deze categorie. Daarnaast heeft Evita de Roode niet mee beoordeeld in de bachelor categorie, omdat zij actief werkzaam is op de Willem de Kooning academie.

Verder was dit schooljaar nieuw dat de juryleden de aanmeldingen geredigeerd en volledig geanonimiseerd hebben ontvangen. Op die manier kregen de juryleden de mogelijkheid om in de basis zo neutraal mogelijk naar de ontwerpplannen te kijken. Wel waren de juryleden ervan op de hoogte van welke opleidingen de studenten kwamen.

De juryleden zijn te spreken over het niveau van de aanmeldingen. Er is in de aanmeldingen een duidelijke switch te zien van alleen kunst voor 'leuke dingen doen' naar kunst om impact en verschil te maken. Niet alle ontwerpplannen zijn volledig vernieuwend en/of innovatief, maar ze creëren wel degelijk allemaal ruimte voor meer mogelijkheden binnen de kunsteducatie. Bij de aanmeldingen zaten wat ontwerponderzoeken in plaats van een product. Via deze prijs zijn we vooral op zoek naar een product. Vandaar dat de meeste van deze aanmeldingen van ontwerponderzoeken niet zijn genomineerd, ondanks dat ze vaak wel heel sterk waren.

Genomineerde ontwerpplannen

MASTER

- Rebo van Ingena Visser, HKU
- Radio Wonderbos van Marcelle Hilgers en Lobke Meekes, ArtEZ
- Aangeraakt van Clara Peeters en Lotte Haasse, AHK

BACHELOR

- Overhoop van Anneloes van Schuppen, Codarts
- Past-lekker-niet-Poppen! van Valérie van Looij, ArtEZ
- Leerroute impactmaker op het op het Cibap van Jan Erik Fokke, ArtEZ

- //Play// van Daniëlle van Dieten, HKU
- Passion for Fashion van Robbin Verhoef, Mariken Maas, Yrene van Amstel en Chris Haakman, AHK
- Het Einde-van-de-les-ritueel van Remty Elenga, WDKA
- Schat waar gaan we heen van Sarah de Koning, Romy Zwart, Roene Licht en Jorah Terwisscha van Scheltinga, AHK
- Fingers Crossed van Naomi Jansen, WDKA

Winnaars

Op basis van de criteria heeft de jury unaniem voor een winnaar zowel binnen de bachelor-categorie als de master-categorie gekozen.

Bachelor

Schat waar gaan we heen?

Ontwikkeld door:

Sarah de Koning, Romy Zwart, Roene Licht en Jorah Terwisscha van Scheltinga

Studenten van de Breitner Academie aan de Amsterdams Hogeschool voor de Kunsten.

Richting docent beeldende kunst en vormgeving.

Volgens de jury is dit een ontwerpplan dat volledig af is met een aantrekkelijke website en een zeer goed ontwerp. Daarbij gaat het over een community die momenteel veel invloed heeft over heel de wereld en jullie durf hebben om in te gaan op een ongemakkelijk thema dat uit de community zelf komt. Daardoor kan je met dit ontwerpplan ook veel impact maken. Tenslotte is het overdraagbaar en heel breed inzetbaar voor verschillende doelgroepen.

Als enig kritiekpunt had de jury dat het wel ook als een tikkeltje belerend kan worden geïnterpreteerd. Als het ware een soort 'wijzend vingertje'.

Master

Aangeraakt

Ontwikkeld door:

Clara Peeters en Lotte Haasse

Studenten van de master kunsteducatie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Naar oordeel van de jury is dit een prachtig duurzaam ontwerpplan, waarbij de focus ligt op de mogelijkheden in plaats van de beperkingen. Het gaat om een bijzondere doelgroep, waar tot nu toe nog geen aanmeldingen voor zijn ingediend. Mooi dat het lichaam wordt ingezet en dat het niet alleen voor jezelf is, maar ook voor je omgeving. Daarbij is het nagesprek heel sterk. Niet enkel een performance, maar juist ook een reflectie moment. Tenslotte is het mooi en knap dat jullie dit in opdracht hebben gedaan.

